

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/225507,Pamieci-ks-Franciszka-Blachnickiego.html>
26.02.2026, 22:56

Pamięci ks. Franciszka Blachnickiego

Narodowy Bank Polski wprowadził do obiegu srebrną monetę kolekcjonerską poświęconą założycielowi Ruchu Światło-Życie - ks. Franciszkowi Blachnickiemu. W sprzedaży od 17 lipca 2025 r.

[Franciszek Blachnicki](#)

17.07.2025

Narodowy Bank Polski wprowadził do obiegu srebrną monetę kolekcjonerską poświęconą założycielowi Ruchu Światło-Życie - ks. Franciszkowi Blachnickiemu. Mat. NBP

Na rewersie monety widnieje postać ks. Franciszka Blachnickiego. Lewa część płaszcza kapłana została przedstawiona jako obozowy pasiak z numerem 1201, nawiązujący do pobytu księdza w KL Auschwitz. W tle umieszczono krzyż ze stulą i ciernie.

Na awersie znajdują się znak Ruchu Światło-Życie oraz wizerunek kobiety i mężczyzny podążających za Ewangelią.

Ks. Franciszek Blachnicki urodził się 24 marca 1921 r. w Rybniku. W latach młodości był harcerzem i żołnierzem – uczestniczył w wojnie obronnej we wrześniu 1939 r. Działal w konspiracji antyniemieckiej. Był też więźniem KL Auschwitz, skazanym w 1942 r. na karę śmierci zamienioną na 10 lat ciężkiego więzienia.

W 1945 r. wstąpił do Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie. Świecenia kapłańskie przyjął 25 czerwca 1950 r. Jako wikariusz pracował w parafiach w Tychach, Borowej Wsi, Łaziskach Górnych, Rydułtowach, Cieszyń i Bieruniu Starym.

W 1957 r. zainicjował ogólnopolską akcję trzeźwościową pod nazwą Krucjata Wstrzemięźliwości. Już w 1960 r. obejmowała ona 100 tys. członków deklarujących abstynencję od alkoholu. W sierpniu 1960 r. władze państwowe zakazały jej działalności. Ks. Blachnicki zarzucił im łamanie prawa i prześladowanie Kościoła. Z tego powodu w 1961 r. oskarżono go o „rozpowszechnianie pism zawierających fałszywe wiadomości”, aresztowano, a następnie skazano na karę 10 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata.

W roku akademickim 1961/1962 ks. Blachnicki podjął studia i pracę dydaktyczno-naukową na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W 1965 r. obronił pracę doktorską. Po niezatwierdzeniu przez władze państwowe jego habilitacji zrezygnował z pracy na uczelni. Napisał ponad 600 publikacji naukowych i popularnych.

W 1963 r. podjął na nowo organizowanie rekolekcji oazowych dla młodzieży, z których z czasem rozwinął się Ruch Światło-Życie. W 1970 r. liczba uczestników letnich oaz wyniosła 1,5 tys. W 1976 r. brało w nich udział ok. 20 tys. osób, a dziesięć lat później – 76 tys.

Od grudnia 1981 r. przebywał na emigracji. W 1982 r. osiadł w Carlsbergu (RFN), gdzie utworzył Międzynarodowe Centrum Ewangelizacji Światło-Życie oraz wydawnictwo Maximilianum. W czerwcu 1982 r. założył Chrześcijańską Służbę Wyzwolenia Narodów – stowarzyszenie skupiające Polaków i przedstawicieli innych narodów Europy Środkowo-Wschodniej wokół idei suwerenności wewnętrznej i jedności narodów w walce o wyzwolenie.

Od połowy lat 50. XX w. do końca życia był prześladowany przez komunistyczny aparat państwowy. W toku śledztwa prowadzonego w Instytucie Pamięci Narodowej ustalono, że śmierć ks. Blachnickiego w dniu 27 lutego 1987 r. w Carlsbergu nastąpiła na skutek zabójstwa przez podanie mu śmiertelnych substancji toksycznych.

Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach

Więcej informacji <https://nbp.pl/pamieci-ks-franciszka-blachnickiego/>

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Katowice

Kościół